

Załącznik nr 1
do „Założeń merytorycznych i organizacyjnych
opracowania – Informacji o działalności IOŚ w 2011r.”

Działalność kontrolna WIOŚ

Informacja obejmująca wskazaną w rozdz. II tematykę powinna odpowiadać na postawione niżej pytania oraz zawierać dane przedstawione w poniższych tabelach.

I. Omówienie danych za 2011 r. należy przedstawić w porównaniu ze stanem z 2010 roku, w kolejności obejmującej następujące zagadnienia:

1. W porównaniu z 2010 r. należy wskazać o ile wzrosła (zmaląła) liczba zakładów pozostająca w ewidencji WIOŚ oraz liczba zakładów objętych kontrolami (według danych w sprawozdaniu statystycznym OŚ-2b)

a) a) należy podać podział na kategorie zakładów od I do V – tabela nr 12

b) b) należy podać szczegółowe dane dotyczące ZDR, ZZR i PSPA – tabela nr 13-17

Wg bazy danych na dzień 31.12.2011 r. w ewidencji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze i Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp. znajdowało się łącznie 2688 podmiotów gospodarczych, podczas gdy na koniec 2010 r. było ich 2097. Nastąpił w ciągu roku wzrost liczby zewidencjonowanych podmiotów o 28,2%.

Tak znaczący wzrost spowodowany był głównie wynikiem przeprowadzenia kompleksowego przeglądu ewidencji podmiotów gospodarczych będących w bazie danych WIOŚ oraz danych uzyskanych od urzędów miast i gmin. Nadal zauważalna jest duża dynamika zmian ilości rejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych, głównie w grupie mikro- i małych przedsiębiorstw. Należy podkreślić, że omawiana ewidencja uwzględnia aż 594 podmioty zaliczone do V kategorii ryzyka, które zgodnie z otrzymanymi wytycznymi nie są przewidywane do kontroli WIOŚ.

Szczegółowy podział podmiotów na poszczególne kategorie ryzyka przedstawia się następująco:

- kat. I – 71 podmioty;
- kat. II – 158 podmiotów;
- kat. III – 259 podmiotów;
- kat. IV – 1606 podmiotów;
- kat. V – 594 podmiotów.

Łącznie skategoryzowano 2688 podmiotów gospodarczych.

Pomijając podmioty V kategorii do pozostałych 4 grup zaliczono 2094 podmiotów, w których mogą być przeprowadzone czynności kontrolne (z różną częstotliwością), a więc faktycznie o 2 zakłady (0,4%) więcej niż wykazano w 2010 r.

W rejestrze potencjalnych sprawców awarii, zarówno w 2010 i 2011 r., znajduje się ogółem 14 zakładów:

- 5 zakładów zakwalifikowanych do grupy o dużym ryzyku (ZDR),
- 2 zakłady zakwalifikowane do grupy o zwiększonym ryzyku (ZZR),
- 7 pozostałych zakładów mogących potencjalnie spowodować poważne awarie.

W porównaniu do stanu na koniec 2010 r. ogólna liczba zakładów mogących spowodować poważne awarie nie zmieniła się.

Szczegółowe zmiany w poszczególnych grupach zakładów w 2011r. przedstawiają się następująco:

ZDR

a) Wykaz zakładów wprowadzonych do rejestru ZDR

Do rejestru ZDR woj. lubuskiego w 2011 r. nie wprowadzono żadnego zakładu.

b) Wykaz zakładów skreślonych z rejestru ZDR

Z rejestru ZDR woj. lubuskiego w 2011 r. nie skreślono żadnego zakładu.

ZZR

a) Wykaz zakładów wprowadzonych do rejestru ZZR

Do rejestru ZZR woj. lubuskiego w 2011 r. nie wprowadzono żadnego zakładu.

b) Wykaz zakładów skreślonych z rejestru ZZR

Z rejestru ZZR woj. lubuskiego w 2011 r. nie skreślono żadnego zakładu.

Zakłady pozostałe

a) Wykaz zakładów wprowadzonych do rejestru zakładów pozostałych

Do rejestru zakładów pozostałych woj. lubuskiego w 2011 r. nie wprowadzono żadnego zakładu

b) Wykaz zakładów skreślonych z rejestru zakładów pozostałych.

Z rejestru zakładów pozostałych woj. lubuskiego w 2011 r. nie skreślono żadnego zakładu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 wszystkie zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych posiadają wymaganą prawem dokumentację przeciwdziałania poważnym awariom.

W 2011 roku aktualizacji zgłoszenia dokonała Rozlewnia Gazu Płynnego Orlen Gaz Sp. z o.o. w Krośnie Odrz. Aktualizacja zgłoszenia dotyczyła:

- zmiany oznaczenia prowadzącego instalację,
- podania strony internetowej zakładu,
- systemów zabezpieczeń.

Aktualizacji ROB dokonał również Zakład ROCKWOOL Sp. z o.o. w Cigacicach. Potrzeba aktualizacji w/w dokumentów wynikała z przeprowadzonych zmian organizacyjnych zakładu. Zaktualizowany raport o bezpieczeństwie został przyjęty i zatwierdzony przez Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Gorzowie Wlkp.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 wszystkie zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych posiadają wymaganą prawem dokumentację przeciwdziałania poważnym awariom.

Spośród 5 zakładów o dużym ryzyku:

- 5 stanowią zakłady zgłoszone na podstawie substancji indywidualnych z tabeli 1 Rozporządzenia MG w sprawie klasyfikacji, w tym:
  - 2 zakłady posiadające substancje wg poz. 18 w tabeli 1,
  - 1 zakład posiadający substancje wg poz. 14 i 22 w tabeli 1,
  - 1 zakład posiadający substancje wg poz. 14 w tabeli 1,
  - 1 zakład posiadający substancje wg poz. 34 w tabeli 1.

Podobna analiza dla 2 zakładów o zwiększonym ryzyku przedstawia się następująco:

- 2 stanowią zakłady zgłoszone na podstawie substancji indywidualnych z tabeli 1 Rozporządzenia MG w sprawie klasyfikacji, w tym:
  - 1 zakład posiadający substancje wg poz. 18 w tabeli 1,
  - 1 zakład posiadający substancje wg poz. 34 w tabeli 1.

Wszystkie zakłady dużego ryzyka z terenu woj. lubuskiego (4) przedstawiły do 31 stycznia 2011 r. informację o substancjach niebezpiecznych wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. (art. 263 Poś).

Na zaplanowane 6 kontroli w zakładach mogących potencjalnie spowodować poważne awarie wykonano 6 kontroli, w tym:

- 5 kontroli zakładów o dużym ryzyku (ZDR),
- 1 kontrolę zakładu o zwiększonym ryzyku (ZZR).

Łącznie w 2011 roku wykonano 6 kontroli w ZDR i ZZR, tj. w zakładach objętych Dyrektywą Rady 96/82/WE w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi, tzw. zakładach SEVESO. Wszystkie ZDR i ZZR kontrolowane są zgodnie z ustawowymi obowiązkami tj. co najmniej raz w roku ZDR oraz raz na dwa lata ZZR.

W ramach kontroli zakładów w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom, organy Inspekcji przeprowadziły 9 kontroli dotyczących przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i preparatach chemicznych.

Wykonane kontrole dotyczyły w szczególności :

- identyfikacji i sposobu magazynowania substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładach podlegających pod wymogi dyrektywy REACH,
- prawidłowości sporządzania kart charakterystyki substancji niebezpiecznej w zakresie postępowania w przypadku uwolnienia substancji,
- prawidłowości sporządzenia kart charakterystyki substancji niebezpiecznej w zakresie postępowania z odpadami powstałymi podczas zwalczania skutków niekontrolowanego wycieku substancji.

W 2011 r. inspektorzy IOŚ uczestniczyli w 2 kontrolach transportu drogowego materiałów niebezpiecznych, zorganizowanych przez inne organy: Policję, Służbę Celną, Inspekcję Transportu Drogowego i Straż Graniczną. Kontrole wspólne przeprowadzono w dwóch zespołach kontrolnych w rejonie byłych przejść granicznych Olszyna i Świecko.

Ogółem w wyniku działań kontrolnych wydano 7 zarządzeń, w tym:

- 4 zarządzenia pokontrolne w zakładach o dużym ryzyku,
- 3 zarządzenia pokontrolne w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i preparatach.

W następstwie stwierdzonych uchybień, poza wydanymi zarządzeniami pokontrolnymi, nie kierowano wniosków o podjęcie działań do innych organów kontrolnych i organów administracji publicznej.

Realizacja zarządzeń:

- zrealizowano 3 zarządzenia, w tym:
  - 3 zarządzenia z realizacji ustawy o substancjach i preparatach,
- w trakcie realizacji są 4 zarządzenia.

Przyczyny niezrealizowania zarządzeń:

Podstawową przyczyną niezrealizowania obowiązków do końca 2011 r. było wyznaczenie terminu ich realizacji na dzień 15 kwietnia 2012 r.

Podczas prowadzonych kontroli stwierdzono dalszą znaczącą poprawę w zakresie stanu technicznego eksploatowanych instalacji oraz stosowania nowoczesnych systemów monitorowania procesów technologicznych stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii. Wiodącym zakładem w woj. lubuskim w zakresie wprowadzania nowoczesnych systemów kontrolno-pomiarowych i zabezpieczających jest zakład Kronopol w Żarach.

Podział na kategorie naruszeń:

Spośród nałożonych 7 zarządzeń pokontrolnych 3 zostały wykonane, a 4 znajdują w fazie realizacji. Terminy realizacji 4 zarządzeń pokontrolnych upływają po 15 kwietnia 2012 r.

Zgodnie z przyjętym w 2009 r. podziałem nieprawidłowości na 4 kategorie naruszeń w zakresie spraw poważnych awarii w poszczególnych kategoriach odnotowano:

- kategoria 1 – 100 %
- kategoria 2 – 0 %
- kategoria 3 – 0 %;
- kategoria 4 – 0 %

Z przeprowadzonej analizy wynika, że wszystkie naruszenia kwalifikowały się do kategorii 1.

2. Ogólne porównanie ustaleń kontroli w 2011 r. z 2010 r. należy dokonać, wykorzystując dane i informacje:

- a) stanu przestrzegania wymagań ochrony środowiska – wg analizy ogólnej, uwzględniając dane z tabeli 7, ze wskazaniem w jakich obszarach ocenia się, że w porównaniu z 2010 r. następuje poprawa, a w jakich nadal występują istotne naruszenia. Podać, jakie zdaniem WIOŚ mogą być tego przyczyny**

W 2011 roku przeprowadzono ogółem 769 kontroli 710 podmiotów gospodarczych, w tym 480 kontroli planowych, 193 kontrole pozaplanowe (w tym 86 interwencyjne). Przeprowadzono 19 kontroli w oparciu o dokumenty, a także 77 kontroli środków transportu. Odpowiednio w 2010 r. przeprowadzono ogółem 921 kontroli 871 podmiotów gospodarczych, w tym 575 kontroli planowych, 162 pozaplanowe (w tym 76 interwencyjne) oraz 108 kontroli w oparciu o dokumenty i 76 kontroli środków transportu.

W porównaniu z 2010 r. nastąpił spadek ogólnej liczby wykonanych kontroli o 16,5%, kontroli planowych - o 16,5% oraz kontroli przeprowadzonych w oparciu o dokumenty - o 82,4%. Nastąpił natomiast wzrost kontroli interwencyjnych o 19,1%. Zanotowany spadek ogólnej liczby kontroli wynika przede wszystkim z faktu zatrudnienia w 2011 roku 5 nowych pracowników nie posiadających żadnego doświadczenia zawodowego (fluktuacja kadr w Wydziale Inspekcji zbliża się do 20 % i ma w ostatnich latach tendencję wzrostową). Istotnym utrudnieniem wynikają z obowiązujących przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, jak np. przesuwanie terminu rozpoczęcia kontroli, wydłużanie terminu kontroli (zwlekanie z dostarczaniem danych lub podpisaniem protokołu) z błahych przyczyn itp..

W wyniku przeprowadzonych w 2011 r. kontroli stwierdzono 306 naruszeń wymagań ochrony środowiska, w tym 243 kategorii I, 42 kategorii II, 19 kategorii III i 2 naruszenia kategorii IV. Stwierdzone uchybienia były podstawą do wydania 269 zarządzeń pokontrolnych, udzielenia 266 pouczeń oraz nałożenia 67 mandatów karnych na łączną kwotę 15 250 zł. W porównaniu z 2010 rokiem nastąpił spadek liczby wydanych zarządzeń pokontrolnych o 19% i mandatów karnych - o 9%. Nastąpił natomiast wzrost ilości pouczeń o 23,1%. Podobnie jak w roku 2010 najczęściej nieprawidłowości dotyczyło zagadnień związanych z gospodarką odpadami [nie posiadanie uregulowań formalno-prawnych wynikających z treści art. 17 ustawy o odpadach (Dz. U. z 2010 r., Nr 185, poz. 1243 i Nr 203, poz. 1351), szczególnie przez nowo utworzone podmioty gospodarcze, brak ewidencji wytworzonych odpadów, nie składanie sprawozdań zbiorczych o ilości wytworzonych odpadów i sposobach gospodarowania nimi itp.]. Mimo wyraźnej poprawy w zakresie wnoszenia informacji i opłat za korzystanie ze środowiska nadal stwierdza się przypadki niedopełnienia ciężących na podmiotach obowiązków. Wydaje się, że główną przyczyną tego stanu rzeczy jest nie przywiązywanie przez osoby tworzące nowe podmioty gospodarczej należytej wagi do znajomości przepisów ochrony środowiska. Inną przyczyną jest nie zatrudnianie przez właścicieli firm specjalistów od ochrony środowiska, a także ograniczony dostęp do szkoleń, co w połączeniu z wysokimi kosztami szkoleń specjalistycznych pogłębia jeszcze ten problem.

Inną przyczyną stwierdzanych naruszeń jest także niepełna znajomość aktualnie obowiązujących przepisów, wynikająca z ich dynamicznej zmienności. Część przedstawicieli kontrolowanych podmiotów zobowiązanych do wykonywania badań automonitoringowych (analitycznych) zwraca uwagę na kwestię braku (ich zdaniem) dostatecznej liczby akredytowanych laboratoriów na terenie województwa lubuskiego i województw sąsiednich

oraz wysokie koszty usług świadczonych przez te laboratoria. Podważany jest np. sens zlecenia i wykonywania analiz przez nieliczne w kraju laboratoria posiadające akredytację w pełnym zakresie, odległe od zleceniodawcy o 300-350 km.

b) cykle kontrolne

I Ogólnokrajowy cykl kontrolny „Ocena wykonania zadań KPOŚK przez aglomeracje $\geq 15\ 000$ RLM

W 2001 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przeprowadził kontrole w ramach ogólnokrajowego cyklu kontrolnego pt. ocena wykonania zadań KPOŚK przez aglomeracje $\geq 15\ 000$ RLM, które miały osiągnąć oczekiwany efekt do dnia 31.12.2010 r. oraz dla niektórych aglomeracji $< 15\ 000$ RLM, odprowadzających ścieki do rzek Przymorza i wód Bałtyku. Zakres przedmiotowych kontroli zgodny był z wytycznymi przedstawionymi w pismach z dnia 4 maja 2011 r., znak: DIiO/073-91/2011/es oraz z dnia 26 maja 2011 r. znak: DIiO-073/106/2011/rg.

Na terenie województwa lubuskiego skontrolowano 23 oczyszczalnie ścieków, które wskazane zostały w KPOŚK do obsługi aglomeracji $\geq 15\ 000$ RLM, za wyjątkiem oczyszczalni ścieków w Kargowej eksploatowanej przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kargowej. Zakład zawniósł o zmianę terminu przeprowadzenia kontroli na październik 2011 r. (proponowany termin kontroli przekraczał wyznaczony przez GIOŚ termin przedłożenia raportu), przedkładając jednocześnie dane niezbędne do opracowania niniejszej informacji. Zgodnie z wytycznymi kontroli poddano ponadto 2 oczyszczalnie ścieków obsługujące aglomeracje w przedziale 2 000 – 15 000 RLM, tj. oczyszczalnie w Skwierzynie oraz w Nowogrodzie Bobrzańskim. Efektem kontroli było zebranie i zestawienie danych zgodnie z tabelami wymaganymi przez GIOŚ.

II Cykl krajowy „Ocena realizacji ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 zadania: zaprzestanie użytkowania instalacji i urządzeń zawierających PCB; dekontaminacja i unieszkodliwianie PCB”

Kontrolą w województwie lubuskim objęto 6 podmiotów, które wykorzystywały PCB w instalacjach i urządzeniach. Kontrola zgodnie z wytycznymi GIOŚ obejmowała okres od 1 stycznia 2006 r. do dnia kontroli. W województwie lubuskim nie występują zakłady

prowadzące proces dekontaminacji urządzeń zawierających PCB lub unieszkodliwianie odpadów zawierających PCB, dlatego nie objęto kontrolą w ramach cyklu żadnego z przedsiębiorców prowadzących ten rodzaj działalności w zakresie PCB.

Kontrolowane zakłady w latach 2002-2003 dokonały identyfikacji urządzeń mogących zawierać PCB zgodnie z Rozporządzeniami Ministra Gospodarki: z dnia 26 września 2002 r. w sprawie określenia urządzeń, w których mogły być wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska.

Informacje o miejscach występowania i ilościach PCB zakłady przekazywały Wojewodzie Lubuskiemu. W związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, informację dotyczące instalacji zawierających PCB od 1 stycznia 2008 r. należało przekazywać marszałkowi województwa.

W sporządzonych informacjach kontrolowane podmioty wykazały, że użytkują urządzenia mogące zawierać PCB tj. transformatory i kondensatory energetyczne. Na podstawie okazanych podczas kontroli dokumentów oraz informacji uzyskanych od przedstawicieli kontrolowanych zakładów stwierdzono, że stosowane w zakładach transformatory nie zawierały PCB (potwierdzały to wyniki badań laboratoryjnych próbek oleju z transformatorów, wykazujące wagowo poniżej 0,005 % PCB).

Ze względu na brak możliwości badania syciwa z zamkniętych hermetycznie kondensatorów, po zakwalifikowaniu ich jako mogące zawierać PCB, były one przez kontrolowane podmioty przekazywane do unieszkodliwienia.

Kontrole podmiotów nie wykazały uchybień w zakresie sposobu postępowania z odpadami zawierającymi PCB (kondensatory), które przekazywano wyłącznie jednostkom posiadającym właściwe zezwolenia na zbieranie i transport odpadów. Wszystkie poddane kontroli firmy okazały m.in:

- protokoły przekazania odpadów zawierających PCB,
- karty przekazania ww. odpadów,
- karty ewidencji odpadu,
- zaświadczenia firmy unieszkodliwiającej, potwierdzające zniszczenie ww. odpadów.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:

- W zbiorczym zestawieniu o odpadach wytworzonych w 2010 r., złożonym w Urzędzie Marszałkowskim w Zielonej Górze, firma NOVITA S.A. z Zielonej Góry nie ujęła odpadów o kodzie 160209* zawierających PCB - korektę sprawozdania złożono podczas trwania kontroli. W zestawieniu nie uwzględniono tych odpadów, lecz pismem z dnia 18.01.2011 r. przedłożono w Urzędzie Marszałkowskim w Zielonej Górze informację dotyczącą PCB, w której podano ilości odpadów zawierających PCB przekazanych do unieszkodliwienia, termin ich przekazania oraz nazwę podmiotu, który te odpady odebrał.
- Lubuskie Zakłady Drobiarskie „ELDROB” Spółka Akcyjna w Świebodzinie zidentyfikowały 10 transformatorów mogących zawierać PCB. Zlecono badanie oleju na zawartość PCB z 6 urzędzeń. Wyniki analiz wykazały, że badany olej transformatorowy zawierał wagowo poniżej 0,005 % PCB. Nie przeprowadzono badań pozostałych 4 transformatorów, w związku z czym pouczono przedstawiciela Spółki. Ponadto zarządzeniem pokontrolnym zobligowano firmę do przeprowadzenia stosownych badań, a w przypadku stwierdzenia obecności PCB w którymkolwiek z 4 urzędzeń, do dokonania jego unieszkodliwienia lub dekontaminacji przez uprawnioną firmę - w terminie do końca lipca 2011 r. Badania zostały wykonane w lipcu 2011 r.;
- Zakład VICTAULIC POLSKA Sp. z o.o. z Drezdenka wytworzył odpad PCB, którego nie uwzględniono w pozwoleniu zintegrowanym. Na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 200 zł, a zarządzeniem pokontrolnym zobligowano do wytwarzania odpadów zgodnie z posiadanym pozwoleniem.

Wnioski i uwagi dot. cyklu

1. Przeprowadzone kontrole wykazały, że wytypowane podmioty we właściwy sposób postępowali z odpadami w postaci kondensatorów zawierającymi PCB. Wątpliwości budziła kwestia rzetelności wyników badań olejów z transformatorów w przypadku dostarczenia ich do laboratorium przeprowadzającego oznaczenia przez przedstawiciela zakładu.
2. Rejestry urzędów marszałkowskich dot. podmiotów użytkujących PCB mogą być niekompletne, gdyż część podmiotów prowadzących działalność w starszych obiektach wyposażonych w stacje transformatorowe mogła tych urzędzeń nie wykazać. Możliwe też, że nowopowstałe firmy, nabywające starsze, użytkowane wcześniej obiekty mogą nie mieć świadomości o występowaniu PCB w urządzeniach.

Celowym wydaje się dalsze kontrolowanie podmiotów pod kątem występowania urządzeń mogących zawierać PCB - przy okazji prowadzenia planowych kontroli, kompleksowych lub problemowych.

III Cykl krajowy „HELCOM”

W ramach kontroli instalacji do intensywnej hodowli drobiu, świń i bydła, klasyfikowanych jako rolnicze hot-spots w związku z koniecznością ich wyznaczenia na potrzeby HELCOM w 2011 r. sprawdzono farmy bydła oraz drobiu i trzody chlewnej funkcjonujące na terenie województwa lubuskiego, podlegające obowiązkowi posiadania pozwolenia zintegrowanego.

Kontrolą objęto:

- 8 ferm bydła mlecznego i mięsnego;
- 2 nowe farmy drobiu, prowadzące hodowlę brojlerów;
- 6 ferm tuczu trzody chlewnej.

Kontrole ferm bydła

Kontrolą objęto farmy o obsadzie powyżej 500 sztuk bydła mlecznego i mięsnego, zgodnie z danymi przesłanymi w 2010 r. przez GIOŚ i Głównego Lekarza Weterynarii. Głównymi celami kontroli było określenie: rodzaju hodowanych zwierząt i ich obsady (z przeliczeniem na DJP), rodzaju wytwarzanych nawozów naturalnych i ich ilości oraz sposobu gromadzenia i zagospodarowania tych nawozów.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że większość podmiotów zagospodarowuje obornik naturalny na gruntach własnych lub dzierżawionych gromadząc je w przyzmach bezpośrednio na gruncie (bez płyt obornikowych na polach). Część obiektów posiada „małe płyty obornikowe” przy obiektach inwentarskich, na które zgarniany jest obornik w trakcie czyszczenia obór. Nie są to jednak płyty przeznaczone do magazynowania obornika, ale do jego przygotowania do wywozu na pole. Jedna ferma całość wytwarzanego nawozu przekazuje rolnikom indywidualnym.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiano podstawowe dane zebrane w trakcie kontroli.

Lp.	Adres fermy	Liczba zwierząt /DJP	Rodzaj wytwarzanych nawozów naturalnych	Ilość nawozów naturalnych	Sposób zagospodarowania nawozów naturalnych	Plan nawożenia/ płyta obornikowa
1	Andrzej Hukiewicz Staropole 66-218 Lubrza	600/400	obornik	ok. 2500 Mg/rok	na własnych lub dzierżawionych polach	Nie/nie
2	AGRO-HOREX B. i I. Horoszkiewicz Sp. j. ul. Zielonogórska 9 66-615 Łagów	800/600	obornik	ok. 4000 Mg/rok	na własnych lub dzierżawionych polach	Nie/tak
3	Zakład Rolny Grodziszczce Andrzej Horoszkiewicz Grodziszczce 1 68-343 Brody	350/300	obornik	ok. 2000 Mg/rok	na własnych lub dzierżawionych polach	Nie/tak
4	Przedsiębiorstwo Rolno-Przemysłowe „SKIOLDPASZ” Sp. z o.o. Gospodarstwo Lubinicko Lubinicko 41A 66-200 Świebodzin	1000/750	obornik	ok. 4500 Mg/rok	na własnych lub dzierżawionych polach	Nie/tak
5	Gospodarstwo Rolne Janusz Przydrożny Zamysłów 52 67-407 Szlichtyngowa	Bydło – 615/505 Trzoda – 1250/130	obornik, gnojówka	obornik - 6360 Mg/rok gnojówka – 3180 m ³	na własnych lub dzierżawionych polach	Nie/tak
6	RADAN 1 Sp. z o. o. Tuchola Żarska 1, 68-300 Lubsko – Ferma Białczyk oś. Południowe 1	364/230	obornik	obornik - 20 000 Mg/rok	Zbycie, nieodpłatne przekazanie rolnikom	Nie/nie
7	RADAN 1 Sp. z o. o. Tuchola Żarska 1, 68-300 Lubsko – Ferma Mirkowice	560/420	obornik	obornik – 13 000 Mg/rok	na własnych lub dzierżawionych polach	Nie/nie
8	RADAN 1 Sp. z o. o. Tuchola Żarska 1, 68-300 Lubsko – Ferma Dębinka	530/300	obornik	obornik – 13 000 Mg/rok	na własnych lub dzierżawionych polach	Nie/nie

Kontrole ferm drobiu

Kontrole nowych instalacji prowadzących hodowlę brojlerów kurzych w ilości powyżej 40. tys. stanowisk dla drobiu objęły Gospodarstwo Rolne Anna Taszarek z siedzibą w m. Niałek Wielki 30 D, 64-200 Wolsztyn, Ferma drobiu w Mariankach gm. Konotop oraz Gospodarstwo Rolne Iliana Dekert z siedzibą w m. Niałek Wilki 122, 64- 200 Wolsztyn, Ferma drobiu w Mariankach gm. Konotop.

- Gospodarstwo Rolne Anna Taszarek z siedzibą w m. Niałek Wielki 30 D, 64-200 Wolsztyn, Ferma drobiu w Mariankach gm. Konotop

Po zakończeniu cyklu produkcyjnego kurniki są poddawane dokładnemu oczyszczeniu i dezynfekcji. Czyszczenie pomieszczeń prowadzone jest bez użycia wody, metodą „na sucho”. Po osuszeniu i przewietrzeniu pomieszczeń, z ich nagraniem w okresie zimy, ułożona zostaje nowa ściółka i następuje zasiedlenie pomieszczenia młodymi kurczętami.

Ściółka z trocin przywożona jest każdorazowo przy zakładaniu cyklu hodowlanego i ścielona w warstwie grubości 5 cm. Kury przebywają na tej samej ściółce przez cały okres chowu.

Całość wytwarzanego obornika z trzech kurników (pomiot kurzy wymieszany z trocinami) jest przekazywany zewnętrznej firmie na podstawie zawartej umowy. Na terenie fermy nie ma płyty obornikowej, wytwarzany obornik jest wymiatany z budynku na betonowy podjazd i ładowany na naczepy samochodowe, podstawiane przez zewnętrzny podmiot na podstawie zawartej umowy. Na terenie fermy nie odbywa się magazynowanie obornika.

- Gospodarstwa Rolnego Iliana Dekert z siedzibą w m. Niałek Wilki 122, 64- 200 Wolsztyn, Ferma drobiu w Mariankach gm. Konotop

Na terenie fermy w Mariankach prowadzona jest hodowla brojlerów kurzych w ściółkowym systemie chowu w czterech kurnikach, w których w ciągu roku odbywa się 6 cykli hodowlanych. Produkcja roczna wynosić może maksymalnie 474 700 sztuk brojlerów. Instalacja funkcjonuje w ramach posiadanego pozwolenia zintegrowanego wydanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w dniu 25 stycznia 2008 r. znak: WD.II.JDre.781-04/08.

W trakcie kontroli ustalono, że całość wytwarzanego obornika (pomiot kurzy wymieszany z trocinami) jest przekazywany zewnętrznej firmie na podstawie zawartej umowy. Na terenie fermy nie ma płyty obornikowej, wytwarzany obornik jest wymiatany z budynku na betonowy podjazd i ładowany na naczepy samochodowe, podstawiane przez zewnętrzny podmiot na podstawie zawartej umowy. Nie odbywa się magazynowanie obornika na terenie fermy.

W trakcie kontroli stwierdzono szereg uchybień w zakresie przestrzegania warunków posiadanego pozwolenia zintegrowanego, postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz brak uregulowań formalno-prawnych w zakresie poboru wód podziemnych. Za stwierdzone nieprawidłowości wymierzono mandat karny oraz wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

c) rodzaje i liczba kontroli interwencyjnych

W 2011 r. WIOŚ Zielona Góra oraz Delegatura WIOŚ w Gorzowie Wlkp. przeprowadziły ogółem 86 kontroli interwencyjnych. Wnioski o interwencję wpływały do WIOŚ w formie pisemnej, telefonicznie, a także pocztą elektroniczną. Zgłaszającymi były osoby fizyczne, organizacje proekologiczne, urzędy miast i gmin oraz starostwa powiatowe. W 2011 r. do

siedziby Inspektoratu i Delegatury w Gorzowie Wlkp. nie zgłosiła się osobiście żadna osoba z wnioskiem o interwencję.

Zgłaszane i przekazywane wnioski o interwencję dotyczyły następujących grup problemowych (komponentów środowiska):

- ochrona powietrza,
- ochrona przed hałasem,
- ochrona przed odpadami,
- ochrona przed promieniowaniem,
- ochrona przyrody,
- ochrona czystości wód i gospodarka ściekowa,
- sprawy różne.

Najliczniejszą grupą spraw zgłaszanych do WIOŚ były uciążliwości związane z gospodarką odpadami, które stanowiły 36,5% ogółu spraw. W dalszej kolejności wnioski dotyczyły: ochrony czystości wód i gospodarki ściekowej (21,3%), ochrony powietrza (14,5%), ochrony przed hałasem i spraw różnych (po 12,5%), ochrony przyrody (1,3%) oraz ochrony przed promieniowaniem (0,6%).

Podobnie jak w roku 2010 nie zmieniła się istotnie problematyka i tematy zgłaszanych spraw. Nastąpił wzrost ilości wniosków związanych z gospodarką odpadową o 14,5% i ochroną czystości wód i gospodarki ściekowej - o 9,0%. W pozostałych grupach problemowych (komponentach środowiska) notowano spadek ilości zgłaszanych wniosków, np. w ochronie przed hałasem o 7,5% i ochronie powietrza o 5,5%.

Należy podkreślić, że wśród ogółu rozpatrywanych we własnym zakresie spraw aż 76,5% spraw rozpatrzono pozytywnie. Świadczy to m.in. o wzroście świadomości ekologicznej osób zgłaszających nieprawidłowości, a także o zaufaniu (co niejednokrotnie podkreślały w rozmowach telefonicznych interweniujące osoby) do WIOŚ odnośnie obiektywizmu załatwienia sprawy. Wśród wniosków związanych z gospodarką odpadową dominowały sprawy związane z nielegalnym prowadzeniem punktów skupu złomu i nielegalnym demontażem zużytego sprzętu AGD oraz pojazdów wycofanych z eksploatacji.

W grupie spraw związanych z ochroną czystości wód i gospodarką ściekową zgłaszano takie uchybienia jak przedostawanie się ścieków ze zbiorników bezodpływowych do gruntu, wylanie zawartości zbiorników asenizacyjnych do lasu lub na inne grunty, odprowadzanie ścieków do kanalizacji deszczowej itp.

Tematyka zgłaszanych spraw z zakresu ochrony powietrza dotyczyła uciążliwości związanych z eksploatacją lokalnych kotłowni w małych zakładach rzemieślniczych i budynkach mieszkalnych.

Grupę spraw związanych z uciążliwym hałasem stanowiły problemy związane z głośnie pracą wentylatorów i klimatyzatorów oraz urządzeń technologicznych, charakterystycznych dla kontrolowanych podmiotów np. warsztatów mechanicznych, sklepów itp.

Sprawy różne dotyczyły jednoczesnego negatywnego oddziaływania na różne komponenty środowiska: powietrze, wody powierzchniowe, gospodarka odpadami, hałas. Jednym z problemów wymienianych często we wnioskach o podjęcie interwencji jest uciążliwość odorowa. Wśród zgłoszonych przypadków przyczyną występowania uciążliwych odorów było: niewłaściwe wykorzystywanie komunalnych osadów ściekowych (1 przypadek), nieprawidłowe gromadzenie obornika i niewłaściwe nawożenie pól gnojowicą (2 przypadki). We wszystkich ww. przypadkach stwierdzono niewłaściwe gromadzenie lub zagospodarowanie specyficznych i złoonych „odpadów”.

Ponadto w 2 przypadkach zgłoszono emisję odorów z sieci kanalizacyjnej, uciążliwości zapachowe: fermy drobiu (1 przypadek), fermy norek (1 przypadek), składowiska odpadów komunalnych (1 przypadek) oraz w jednym przypadku emisję odorów z zakładu utylizacji odpadów komunalnych. Zgłoszono także uciążliwość zapachową związaną z działalnością Wytwórni Mas Bitumicznych.

Jedną z głównych przeszkód w skutecznym eliminowaniu tego rodzaju problemów jest brak uregulowań formalno-prawnych pozwalających na ocenę stopnia uciążliwości odorów. Reasumując należy zauważyć, że ilość zgłoszonych w 2011 roku do WIOŚ wniosków była o 60% wyższa niż w roku 2010. Dominującą problematyką złożonych wniosków były sprawy związane z gospodarką odpadową, ochroną czystości wód i gospodarką ściekową oraz ochroną powietrza.

d) wykaz zakładów, które nie przedłożyły wymaganej prawem dokumentacji z zakresu przeciwdziałania poważnym awariom.

Wszystkie zakłady zobowiązane do złożenia stosownej dokumentacji wywiązały się z nałożonego obowiązku.

e) wykaz zakładów, które nie przedłożyły wymaganych informacji zgodnie z art.263 Poś.

Wszystkie zakłady zobowiązane do złożenia stosownej dokumentacji wywiązały się z nałożonego obowiązku.

3. Należy podać informację o liczbie zakładów, wg stanu na koniec 2011 r., zobowiązanych do posiadania pozwolenia zintegrowanego, (z podaniem ile z nich je uzyskało) – z odwołaniem do tabeli nr 4 i 5 oraz zaktualizować informację dotyczącą podjętych działań WIOŚ w odniesieniu do instalacji, które nie uzyskały pozwolenia zintegrowanego do dnia 31.12.2011 r.

Na terenie województwa lubuskiego na koniec 2011 r. znajdowało się 89 instalacji podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia zintegrowanego, zlokalizowanych w 83 zakładach. W 2011 roku pozwolenia zintegrowane uzyskało 5 instalacji, z czego 2 instalacje nowe. Natomiast dla 3 instalacji Marszałek Województwa Lubuskiego wydał decyzje wygaszające z uwagi na długotrwałe zaprzestanie produkcji, bądź zmianę właściciela instalacji.

Działania wobec zakładów nie posiadających wymaganego pozwolenia zintegrowanego

- Gospodarstwo Rolne Anna Taszarek z siedzibą w m. Niałek Wielki 30 D, 64-200 Wolsztyn, Ferma drobiu w Mariankach gm. Konotop

Inwestycja uzyskała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, wydaną w dniu 29 marca 2007 r. przez Wójta Gminy Kolsko (decyzja Nr 7624-02/07) oraz pozwolenia na budowę wydane przez Starostę Nowosolskiego: dla kurnika nr 1 - w dniu 20.01.2006 r., dla pozostałych kurników (nr 2-6) – z dnia 24.04.2007 r. Przedstawiono w czasie kontroli dokumenty odbioru 3 wybudowanych budynków (kurniki nr 1 – 1-2) przez Powiatowy Nadzór Budowlany z Nowej Soli. W trakcie kontroli przeprowadzanej w kwietniu 2011 r. stwierdzono, że wybudowane zostały 3 obiekty gospodarcze (kurniki: 1-3), a pozostałe 3 są w trakcie budowy (kurniki: 4-6). Wszystkie nowo wybudowane obiekty zostały zasiedlone i na dzień przeprowadzania kontroli ich obsada wynosiła łącznie 150 tys. sztuk. Natomiast obsada 3 nowo budowanych kurników wyniesie 160 tys. sztuk, czyli łącznie na fermie znajdować się będzie 310 tys. sztuk brojlerów kurzych. Ustalono, że zgodnie z pkt 6 ppkt 8 lit.a załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska w całości (Dz. U. Nr 122 poz. 1055) planowana inwestycja kwalifikuje się do instalacji mogących

powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska w całości, wobec czego wymagane jest uzyskanie przez nią pozwolenia zintegrowanego.

Wniosek o uzyskanie pozwolenia zintegrowanego został złożony przez prowadzącego gospodarstwo do Marszałka Województwa Lubuskiego przed podjęciem kontroli WIOŚ (21 stycznia 2011 r.) i został zakończony wydaniem przedmiotowej decyzji po zakończonej kontroli ale przed wszczęciem z urzędu postępowania w sprawie wstrzymania użytkowania przedmiotowej instalacji (4 lipca 2011 r.).

4. Należy podać informacje o wynikach kontroli wielkoprzemysłowych ferm tuczu trzody chlewnej – tabela nr 6.

W związku z koniecznością corocznego sprawdzania wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej na terenie województwa lubuskiego skontrolowano następujące fermy:

- Gospodarstwo Rolne GROLDER Sp. z o.o., ferma w Borowcu;
- Gospodarstwie Rolno-Hodowlane Marianna Majda, ferma w Wyszanie;
- POL-FERM Sp. z o.o., ferma w Lutolu;
- POL-FERM Sp. z o.o., ferma w Niedoradzu;
- Gospodarstwo Rolne Ireneusz Kaminiarz, ferma w Chotkowie;
- Gospodarstwo Rolne Ireneusz Kaminiarz, ferma w Niedźwiadach.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły sprawdzenia czy prowadzące podmioty posiadają zatwierdzone plany nawożenia, czy poprawnie ewidencjonują miejsce nawożenia, zastosowane dawki i sposób nawożenia. Kontrole wykazały że wszystkie podmioty posiadały zatwierdzone przez Okręgowe Stacje Rolniczo-Chemiczne plany nawożenia i prowadziły ewidencję nawożonych pól. Prawie wszystkie kontrolowane fermy wykazywały, że są w trakcie prowadzenia rozmów związanych z wykonaniem zadania lagun przeznaczonych do gromadzenia gnojowicy i budową biogazowni rolniczych. Dwie z nich były na etapie uzgadniania projektu i prowadzenia rozmów z przedstawicielami gmin, odpowiedzialnymi za lokalizację i nadzór inwestycji proekologicznych.

Ferma trzody chlewnej w Niedoradzu, należąca do spółki POL-FERM, całość wyprodukowanej gnojowicy przekazuje do biogazowni zlokalizowanej w sąsiedztwie obiektów inwentarskich, eksploatowanej przez spółkę-córkę Biogaz-Agri. Osad pofermentacyjny prawie w całości jest przekazywany do rolniczego wykorzystania (metoda R10) rolnikom

indywidualnym oraz podmiotom rolniczym, na podstawie zawartych umów (w ilości około 20 tys. m³/rok).

Ferma w Wyszanowie z uwagi na złą sytuację finansową przez okres 4 miesięcy nie prowadziła tuczu na swoich obiektach, a przez pozostałe 8 miesięcy stan obsady wynosił 50%. Przełożyło się to na znaczne zmniejszenie ilości wytworzonego obornika.

Pozostałe fermy prowadziły tucz trzody chlewnej w ilościach zbliżonych do wartości dopuszczalnych, określonych w posiadanych przez nie decyzjach.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stosowania zapisów ustawy o nawozach i nawożeniu.

5. Należy podać informacje o liczbie skontrolowanych zakładów, na terenie których eksploatowane są instalacje stosujące ciężki olej opałowy oraz liczbę skontrolowanych statków stosujących olej do silników statków żeglugi śródlądowej.

W 2011 r. skontrolowano dwa zakłady stosujące ciężki olej opałowy do celów energetycznych tj. „PROMAROL PLUS” Sp. z o.o. w Ciepiewku oraz „KRONOPOL” Sp. z o.o. w Żarach. Ponadto skontrolowano i pobrano dwie próby oleju z jednostek pływających użytkowanych przez RZGW w Szczecinie. Nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych zawartości siarki w użytkowanym oleju.

6. Należy podać dane dotyczące wydawanych informacji o zakresie oddziaływania na środowisko, wynikających ze współpracy z ARiMR oraz o innych zaświadczeniach – tabela nr 8.

W 2011 r. wydano ogółem 116 zaświadczeń i opinii związanych z działalnością podmiotów gospodarczych. Najwięcej zaświadczeń – 85 wydano w związku z wnioskami o nie zaleganiu z płatnościami z tytułu administracyjnych kar pieniężnych za naruszenie warunków ochrony środowiska. Pozostałe zaświadczenia i opinie związane były z potwierdzeniem spełnienia wymogów ochrony środowiska przez obiekty budowlane i urządzenia techniczne oraz uzyskania efektu ekologicznego w ramach zrealizowanej inwestycji. 17 zaświadczeń wydano na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”

i „Ułatwienie startu młodym rolnikom”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

7. Należy podać liczbę zweryfikowanych raportów dotyczących emisji CO₂.

Do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze wpłynęło 5 wniosków o weryfikację rocznych raportów emisji CO₂. Na podstawie danych znajdujących się w archiwach Inspektoratu oraz Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze nie stwierdzono uchybień w przekazywanych sprawozdaniach.

8. Należy podać liczbę kontroli inwestycyjnych – tabela nr 9.

Zgodnie z art. 76 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska na inwestorach oddających nowo zbudowany lub zmodernizowany obiekt budowlany, zespół obiektów lub instalacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko ciąży obowiązek poinformowania WIOŚ o terminie przystąpienia do użytkowania. W roku 2011 takie zawiadomienie złożyło trzech inwestorów. Na podstawie przeprowadzonych kontroli dokumentów oraz wizji lokalnych oddanych do użytku obiektów nie stwierdzono naruszeń przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska. Z analizy inwestycji oddawanych w ostatnich latach wynika, że inwestorzy i wykonawcy inwestycji starają się wykonywać obiekty zgodnie z warunkami zawartymi w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji.

9. Należy w miarę możliwości podać w jakim stopniu w województwie przedsiębiorstwa wprowadzają system zarządzania środowiskowego ISO 14001 oraz EMAS (liczba zakładów w ewidencji WIOŚ, które mają certyfikat ISO 14001 lub EMAS).

Na terenie woj. Lubuskiego - wg ustaleń WIOŚ - 48 zakładów posiada obecnie certyfikat ISO 14001. Certyfikat EMAS posiada 1 podmiot gospodarczy.

10. Należy podać informację dotyczące poważnych awarii i zdarzeń o znamionach poważnych awarii – tabele nr 18-24.

W roku 2011 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze zarejestrował informację o wystąpieniu 1 zdarzenia o znamionach poważnej awarii. Szczegóły dotyczące powyższego zdarzenia przedstawiono w tabelach 18-24.

11. Należy podać informacje dotyczące udziału wioś w działaniach związanych z siecią IMPEL, w tym:

- **charakter podejmowanych działań i nazwa projektu**
- **cel i zakres prac wykonywanych przez pracowników wioś**
- **wnioski wynikające z realizowanego projektu lub innych prac.**

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze uczestniczył w 2011 roku wyłącznie w szkoleniach eksperckich. Akcje kontrolne przeprowadzone w ramach sieci IMPEL wspólnie z innymi instytucjami omówione zostały w załączniku 2D.

12. Należy podać informacje dotyczące współpracy międzynarodowej w zakresie PPA, w tym:

- **udział w ćwiczeniach i spotkaniach w ramach Konwencji o transgranicznych skutkach awarii przemysłowych**

W 2011 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze uczestniczył w spotkaniu Grupy Roboczej W-2 w dniach 12-14 kwietnia 2011 r. Nie było w omawianym okresie wspólnych ćwiczeń.

- **realizacja zadań w ramach współpracy dwustronnej z państwami sąsiadującymi**

Na rok 2011 w zakresie PPA nie przewidziano żadnej współpracy dwustronnej z partnerami z Brandenburgii (Niemcy).

- **realizacja zadań w zakresie Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem**

W roku 2011 przedstawiciele WIOŚ w Zielonej Górze uczestniczyli w jednodniowej konferencji poświęconej wymianie doświadczeń w zakresie ochrony przeciwpowodziowej na terenie Polski i Niemiec.

13. Należy dołączyć najciekawsze zdjęcia z działań kontrolnych, na których jednoznacznie można zidentyfikować Inspekcję Ochrony Środowiska (np. inspektor w oznakowanej kurtce, oznakowany samochód WIOŚ) oraz zdjęcia z wykorzystania sprzętu zakupionego dla inspektorów w ramach Projektu PL0100.

Fot. Inspektorzy WIOŚ w Zielonej Górze w trakcie kontroli nielegalnego przewozu odpadów.

14. Szkolenia zorganizowane przez WIOŚ dotyczące przeciwdziałaniu poważnym awariom – tabela 25.

Szkolenia organizowane przez WIOŚ

W dniu 28 października 2011 r. w siedzibie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze odbyło się szkolenie przedstawicieli samorządów terytorialnych w zakresie zapobiegania, zwalczania i usuwania skutków poważnych awarii przemysłowych. Spotkaniu przewodniczył Wojewódzki Inspektor Ochrony. Po przedstawieniu celu i zakresu szkolenia wygłoszono referaty tematyczne: „Charakterystyka występujących na obszarze województwa lubuskiego zagrożeń dla środowiska”, „Działania podejmowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze w zakresie zapobiegania zwalczania i usuwania skutków poważnej awarii”, „Postępowanie z odpadami niebezpiecznymi pozostawionymi przez nieustalonych sprawców.” W trakcie dyskusji przedstawiciele starostw powiatowych uzyskali pełne informacje o zakładach dużego i zwiększonego ryzyka poważnej awarii występujących na ich terenie oraz zakładach stwarzających potencjalne niebezpieczeństwo wywołania poważnej awarii.

Szkolenie zostało zakończone prezentacją spektrofotometru laserowego do szybkiej analizy substancji chemicznej nieznanego pochodzenia, będącego w posiadaniu Inspektoratu. W szkoleniu uczestniczyło 19 przedstawicieli powiatowego samorządu terytorialnego.

Szkolenia z udziałem przedstawicieli WIOŚ

W 2011 r. 10 pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze brało udział w szkoleniu w Warszawie, dotyczącym obsługi spektrofotometrów StreetLab Mobile oraz Mobile IR, zorganizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

15. Współpraca z innymi organami w ramach PPA, w tym zagadnienia wymagające usprawnienia lub zmiany [w tym zmiany prawa].

Realizując zapisy zawarte w art. 29 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1001 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, w dniu 28.10.2012 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przeprowadził szkolenie dla przedstawicieli samorządu powiatowego dot. współdziałania w zakresie zapobiegania, zwalczania oraz usuwania skutków poważnych

awarii przemysłowych. W trakcie szkolenia poinformowano przedstawicieli starostw powiatowych o podstawowych przepisach prawnych w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym, kompetencjach organów odpowiedzialnych za zabieganie i zwalczanie poważnych awarii, zakładach dużego i zwiększonego ryzyka funkcjonujących na terenie poszczególnych starostw oraz działaniach podejmowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze w zakresie zapobiegania poważnym awariom i usuwania skutków awarii.

W drugiej części szkolenia omówiony został bardzo istotny, z punktu widzenia praktyki terenowej, problem postępowania z odpadami niebezpiecznymi pozostawionymi przez nieustalonych sprawców. W nowych uwarunkowaniach prawnych służby Wojewody Lubuskiego nie posiadają kompetencji z zakresu postępowania z odpadami powypadkowymi i porzuconymi przez nieznaną sprawców. Wskazano, że kompetentnym organem w sprawie postępowania z odpadami z wypadków jest starosta właściwy ze względu na miejsce powstania odpadów z wypadków, zaś środki na sfinansowanie utylizacji odpadów powypadkowych mogą być pozyskiwane m.in. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, na wniosek organów samorządu terytorialnego. Poinformowano uczestników szkolenia o istniejących na terenie województwa lubuskiego zakładach mogących świadczyć usługi w zakresie odbioru i unieszkodliwienia odpadów powypadkowych oraz porzuconych przez nieustalonych sprawców. Starostowie powinni podpisać z tymi zakładami odrębne umowy na świadczenie usług w tym zakresie.

W trakcie szkolenia zaprezentowano ponadto spektrofotometr laserowy do szybkiej analizy substancji chemicznych nieznanego pochodzenia, znajdujący się na wyposażeniu WIOŚ w Zielonej Górze.

Od kilku lat Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze w ramach kontaktów z jednostkami samorządu terytorialnego zwraca uwagę na istniejące nieprecyzyjne uwarunkowania prawne w zakresie postępowania z odpadami niebezpiecznymi porzuconymi przez nieustalonych sprawców. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, w art. 1 ust. 1 pkt 13, wskazuje na domniemanie, iż władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości, ale wójtowie, burmistrzowie oraz prezydenci miast nie do końca utożsamiają się z tym zapisem. Powtarzające się interwencje dotyczące porzucenia odpadów niebezpiecznych, w których uczestniczą przedstawiciele WIOŚ oraz PSP, nie mający możliwości usunięcia odpadów z miejsc ich porzucenia, potwierdzają, że gminy i powiaty nie rozumieją istoty problemu, nie mają tego rodzaju sytuacji ujętych

w planach gospodarki odpadami i nie wdrażają procedur związanych z funkcjonowaniem zespołów reagowania kryzysowego.

16. Dobre praktyki lub rozwiązania zastosowane w WIOŚ możliwe do wykorzystania w innych województwach (np. zrealizowane projekty związane z działalnością kontrolną z funduszy europejskich).

W roku 2011 WIOŚ Zielona Góra nie uczestniczył w projektach związanych z kontrolą, finansowanych z funduszy europejskich.

II. Wybrane zagadnienia związane z działaniami pokontrolnymi IOŚ

1. W zakresie działań dyscyplinujących dotyczących: wydania zarządzeń pokontrolnych, wymierzonych kar, wniosków do organów ścigania i do sądów grodzkich (tabele nr 10), wymierzonych mandatów karnych, odraczania płatności kar, rozłożenia na raty, należy zastosować sposób podania danych, jak w informacji w ramach aktualnego arkusza sprawozdawczego OŚ-2b

W 2011 r. w ramach działalności inspekcyjnej przeprowadzono 769 kontroli, w tym 480 kontroli planowych oraz 193 kontrole pozaplanowe. W wyniku przeprowadzonych kontroli:

- wydano 269 zarządzeń pokontrolnych,
- nałożono 67 mandatów na łączną kwotę 15 250,00 zł,
- skierowano 6 spraw do organów ścigania – w 2 przypadkach orzeczono winę,
- sporządzono 14 wystąpień do organów samorządowych i rządowych,
- wydano 5 decyzji dot. Wymierzenia kar biegnących oraz 57 decyzje ustalające kary łączne na ogólna kwotę 1 725 594,69 zł,
- wydano 18 decyzji odraczających płatność kar – ze względu na realizację zadań inwestycyjnych o charakterze proekologicznym,
- wydano 17 decyzji zmniejszających karę o koszty poniesione na realizację inwestycji o charakterze proekologicznym,
- wydano 14 decyzji na podstawie art. 79b ustawy o odpadach na kwotę 115 000,00 zł,
- wydano 2 decyzje wyznaczające termin usunięcia naruszenia nieprawidłowości oraz 2 decyzje wyrażające zgodę na podjęcie wstrzymanej działalności.

Dodatkowo należy podać:

- **wskaźnik wykonania zarządzeń pokontrolnych w 2011 r. i najczęściej powtarzające się przyczyny ich nie wykonania, podać ile razy zastosowano przepis art. 31a ustawy z dnia 20.07.1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (dokładniej opisać 1 przykład) oraz ile było przypadków zaskarżenia zarządzeń pokontrolnych do WSA (dokładniej opisać 1 przykład)**

Wskaźnik wykonania zarządzeń pokontrolnych wynosił, podobnie jak w roku 2010, 85%.

Najczęstsze przyczyny niepełnego wykonania zarządzeń pokontrolnych, podobnie jak w latach ubiegłych, spowodowane były przede wszystkim:

- brakami wyspecjalizowanych kadr w zakładach i kontrolowanych podmiotach,
- nieodpowiedzialnością osób eksploatujących urządzenia lub niską świadomością społeczną,
- przekonaniem o bezkarności oraz poczuciem niskiej szkodliwości wykroczeń.

W 2011 r. dwukrotnie zastosowano przepis art. 31a ustawy IOŚ. Przykładowo w dniu 20.09.2011 r. na przedstawiciela firmy Farm Equipment International Sp. z o.o. z/s w Karsku nałożono mandat karny w wysokości 300 zł za niepoinformowaniu o wykonaniu zarządzenia pokontrolnego wydanego w dniu 18.06.2011 r.

- **najwyższe kwoty kar (powyżej 1 mln zł) naliczone poszczególnym jednostkom organizacyjnym; należy wskazać za co kara jest wymierzona, podać kwotę i którego roku kara dotyczy**

Zakładowi Usług Komunalnych w Cybince, ul. Słubicka 44, 69-108 Cybinka wymierzono dwie kary za odprowadzanie ścieków w 2007 r. - za przekroczenia warunków posiadanych pozwoleń wodnoprawnych dla komunalnych oczyszczalni ścieków w Cybince i Bieganowie na łączną kwotę 1 093 622 zł. Kara dla oczyszczalni ścieków w Bieganowie wynosi 208 509 zł, natomiast dla oczyszczalni ścieków w Cybince - 885 113 zł. Od obu decyzji zakład odwołał się do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

- **tok postępowania wioś w przypadku nie wyegzekwowanych kar, przedstawić 1 przykład**

Przedsiębiorstwu Handlowo – Usługowemu Obrót Surowcami Wtórnymi Władysław Marszałek w Nowej Soli w związku z brakiem wpłaty kary pieniężnej w ustawowym terminie wysłane zostało upomnienie, a tytuł wykonawczy - komornikowi.

- **dane dotyczące nieściągniętych kar – tabela nr 3,**
- **liczbę wymierzonych kar dla wprowadzających do obrotu baterie lub akumulatory niespełniających wymagań w art. 8 lub 9 ustawy o bateriach i akumulatorach i najwyższe kwoty,**

W 2011 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przeprowadził 14 kontroli w zakresie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2009 r. Nr 79 poz. 666). Skontrolowano 9 podmiotów wprowadzających baterie lub akumulatory. Wśród przeprowadzonych kontroli podmiotów wpisanych do rejestru wprowadzających baterie lub akumulatory oraz prowadzących zakłady przetwarzania zużytych baterii lub akumulatorów znajdowało się 5 przedsiębiorców. Podczas kontroli nie nałożono kar wynikających z art.8 i 9 w/w ustawy. W 2011 r. nałożono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 1700 zł oraz wystawiono 4 zarządzenia pokontrolne.

- **analizę działań podejmowanych po kontrolach w oparciu o dokumenty – tabela 11.**

W jednym przypadku kontrola w oparciu o dokumenty była podstawą do wydania decyzji o karze łącznej za okres naruszenia. Kara dotyczyła odprowadzania w 2010 roku ścieków z komunalnej oczyszczalni ścieków w Przyborowie eksploatowanej przez Zakład Gospodarki Wodno-Ściekowej w Słońsku.

W drugim przypadku, po kontroli dokumentacji „Raport o bezpieczeństwie dla AmeriGas Polska Sp. z o.o. w Warszawie – Rozlewnia Gazu Płynnego w Nowej Niedrzwicy”, wydano postanowienie o uzgodnieniu raportu, niezbędne do jego zatwierdzenia przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.

2. W zakresie działań dyscyplinujących niepieniężnych informację przygotować wg załączonego wzoru tabeli 1

- **podać po 1 przykładzie kontroli zakończonej sankcjami o charakterze niepieniężnym; opis przykładu winien mieć zachowaną następującą kolejność informacji: nazwa podmiotu korzystającego ze środowiska i adres, rodzaj stwierdzonego naruszenia przepisów ochrony środowiska, przyczyny naruszenia, wpływ naruszenia na środowisko (wg rankingu naruszeń zgodnie z pismem z dnia 29 lipca 2009 r., znak: DliO/073-195/09/wk) zastosowana sankcja, okres usunięcia naruszenia, inne spostrzeżenia.**

WERNER JANIKOWO Sp. z o. o. ul. Jagiellończyka 6, 66-400 Gorzów Wlkp. Zakład Produkcyjny Kęszycy Leśna, Kęszycy Leśna 2, 66-300 Międzyrzecz.

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 12.07, 13.07 i 14.07.2011 r. Pomiary emisji przeprowadzono w dniach 13 i 14.07.2011 r. Protokół kontroli podpisano w dniu 26.07.2011 r. W dniu 02.09.2011 r. wszczęto postępowanie w sprawie wstrzymania użytkowania instalacji do produkcji papy termozgrzewalnej. Podstawą wszczęcia postępowania były stwierdzone w trakcie pomiarów kontrolnych przekroczenia warunków emisji godzinowych z instalacji w odniesieniu do wartości określonych w zgłoszeniu. W dniu 26.09.2011 r. zakład wystąpił z wnioskiem o ustalenie terminu do usunięcia naruszenia do dnia 15.12.2011 r. W dniu 25.10.2011 r. wydano decyzję ustalającą termin usunięcia naruszenia do dnia 15.12.2011 r. W dniu 21.12.2011 r. Starosta Międzyrzecki udzielił pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów z instalacji do produkcji papy termozgrzewalnych w Zakładzie Produkcyjnym w Kęszycy Leśnej. Decyzja jest ważna do dnia 21.12.2021 r.

3. W zakresie postępowania egzekucyjnego przygotować informację wg wzoru tabeli 2 oraz:

- **podać po 1 przykładzie postępowania egzekucyjnego w administracji decyzji o charakterze niepieniężnym; opis przykładu winien mieć zachowaną następującą kolejność informacji: nazwa zakładu i adres, rodzaj naruszenia będącego przedmiotem postępowania egzekucyjnego w administracji, przebieg postępowania.**

Firma Farm – Serwis Sp. z o.o. w Lubiszynie eksploatowała instalację do hodowli norek bez pozwolenia zintegrowanego. Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał decyzję o zaprzestaniu eksploatacji instalacji w 2009 r. Zakład nie wykonał postanowień decyzji w związku z powyższym nałożono trzy grzywny na kwotę 45 000 zł. Kwota została wpłacona. Z dniem 12.12.2011 r. ferma norek w Lubiszynie została zlikwidowana.

4. Opisać główne przyczyny występowania poważnych awarii oraz podać 1 przykład działań wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie wystąpienia poważnych awarii oraz w zakresie nadzoru nad usuwaniem skutków poważnych awarii [o ile takie zdarzenie na terenie województwa miało miejsce w roku 2011].

W 2011 r. na terenie województwa lubuskiego nie wystąpiły awarie, które miałyby cechy wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30.12.2002r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W obrębie instalacji procesowych w zakładach dużego, zwiększonego ryzyka oraz pozostałych potencjalnych sprawców nie wystąpiły awarie, nie wystąpiło zdarzenie o znamionach poważnych awarii.

Do zdarzeń mających po wstępnym rozpoznaniu cechy poważnej awarii dochodziło przeważnie w transporcie drogowym, przede wszystkim paliw płynnych. Skutki zdarzeń w transporcie drogowym dla środowiska mają zazwyczaj charakter miejscowy i wymagają stosunkowo prostych działań naprawczych. W takich wypadkach wojewódzki inspektor ochrony środowiska ustala sprawcę zdarzenia, pobiera próbki ziemi i wody w miejscu zdarzenia i na tej podstawie informuje regionalnego dyrektora ochrony środowiska o zaistniałej szkodzie w środowisku (jeżeli do zdarzenia dochodzi w wyniku awarii przewożonego ładunku niebezpiecznego) albo właściwego miejscowo starostę o zdarzeniu drogowym, w wyniku którego doszło do zanieczyszczenia środowiska (w przypadku rozszczelnienia się zbiornika na paliwa płynne). Opierając się na dotychczasowych doświadczeniach w tym zakresie należy wskazać, że współpraca zarówno z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. jak i starostami powiatowymi układa się poprawnie.